

DISKUSNÍ PŘÍSPĚVEK KE SLYŠENÍ „ K NÁVRHU ZÁKONA O OCHRANĚ PAMÁTKOVÉHO FONDU“ V SENÁTU PČR

Předkládá dne 23. 9. 2014
za Asociaci sdružení pro ochranu
a rozvoj kulturního dědictví ČR:
Pavel P. Ries
prezident ASORKD

Dámy a pánové,

dovolím si zde vystoupit za ASORKD k navrhovanému zákonu o ochraně památkového fondu se třemi připomínkami.

1. K pokutám za přestupky v ochraně památek u fyzických osob - § 127 (SS + 01). Zde se v odst. 7. (písmena a – d) uvádí výše pokut, kdy max. výše je 5 mil. Kč.

Dále pak k pokutám za správní delikty v ochraně památek u právnických a podnikajících fyzických osob - § 129 (SS + 10). Zde se v odst. 8. (písmena a – d) uvádí výše pokut, kdy max. výše je taktéž 5 mil. Kč.

Rozhodně je dobře, že se v zákoně zvedla výše pokuty za poškození památky a to v horní hranici podstatně. Co mi ale nepřijde, že je v zákonu dobře, je stejná výše pokut u Fyzické osoby a právnické či fyzické osoby podnikající. Z praxe je dostatečně známo, že pro právnickou osobu, není výše pokuty v několika miliónech něčím, co by jí zabránilo nechat zdevastovat památku jen proto, že je pod ní pozemek, který má mnohdy několikanásobně vyšší cenu, než je maximální pokuta, kterou je možné za zničení památky uložit. Takovou pokutu klidně právnická osoba zaplatí, zbaví se břemene chráněné památky a na pozemku si pak postaví novostavbu. Viz nedávný případ pražské vily módní návrhářky Blanky Matragi, nebo mnohem tragičtější případ plošné devastace celého památkového komplexu v Kyselce. Myslím, že nad vyšší pokut, zejména u právnických osob, by se legislativci měli rozhodně ještě zamyslet. Tolik tedy má první připomínka.

2. Již v roce 2001 rozšířilo UNESCO svůj seznam chráněných památek světového kulturního dědictví o památky nehmotné.

Za památku nehmotného (nemateriálního) kulturního dědictví považujeme, podle Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví, památku uvedenou v Seznamu UNESCO, jehož oficiální název zní **Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva.**

Do tohoto seznamu se Česká republika dostala s nehmotnými památkami zatím 5 x a má zde zapsané (a tedy požívající ochranu UNESCO) tyto položky:

1. Verbuňk (zapsáno 2005)
2. Masopustní průvody s maskami na Hlinecku (zapsáno 2010)
3. Sokolnictví (zapsáno 2010)
4. Jízda králů (zapsáno 2011)
5. Obyčej vodění Jidáše (zapsáno 2012)

Zcela postrádám v navrhovaném zákoně jakoukoliv zmínku o ochraně nehmotného kulturního dědictví a jeho klasifikaci – určující parametry, jako je tomu u památek hmotných. Myslím, že není možné se nadále tvářit, že je tato problematika pouze okrajová, a že těmito pěti příklady je vše do budoucna u nás v ochraně nehmotného kulturního dědictví vyřízeno. Dle mého názoru by stát měl umět, jako to např. umí Francie, chránit v rámci nehmotného kulturního dědictví i instituce. Je jich zde řada, které by si takovou ochranu zasloužily. Jako příklad mohu uvést třeba věhlasnou nadaci, Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových, která jediná přežila nacismus i komunismus s nepřerušenu právní kontinuitou. Pokud nebude ochrana nehmotného kulturního dědictví do připravovaného zákona zapracována, nebude tento zákon, dle názoru ASORKD, úplný.

3. A do třetice jen krátká poznámka, ale myslím, že stojící za zamyšlení. ASORKD je toho názoru že by do připravovaného zákona mělo být - jmenovitě a zřetelně - zapracováno propojení na Benátskou chartu (oficiální název je Mezinárodní charta o zachování a restaurování památek a sídel), **jejímž signatářem je Česká republika od r. 1964.** Jednotlivé články této charty jsou u nás zcela opomíjeny a mnohdy i ignorovány. Kdyby se tato charta při restaurování dodržovala, nikdy by nemohlo dojít k takovým řemeslným zvěrstvům, jakých jsme například byli svědky při opravě Karlova mostu, které dodnes vidí i oko naprostého laika. ASORKD tedy doporučuje v části zákona o restaurování provést legislativní propojení na Benátskou chartu. Po padesáti letech by tak stěžejní zákon České republiky o památkách měl v sobě odkazy na tuto chartu a nebude třeba vymýšlet složitě již vymyšlené, což je často doprovodným znakem legislativy u nás.

Děkuji za pozornost.